

ÖZET: Belediyelerde 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre çalıştırılan sözleşmeli personelin 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesi çerçevesinde hususi damgalı pasaport taleplerinin yerine getirilip getirilemeyeceğine ilişkin (24/10/2007-17488)

Belediye ve bağlı kuruluşlarında istihdam edilen memur ve sözleşmeli personelin 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesi çerçevesinde hususi damgalı pasaport taleplerinin yerine getirilip getirilemeyeceği hususundaki ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 03/07/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında, **“Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. Bu fıkra uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilecekler ödenecek net ücret, söz konusu kadro unvanı için birinci derecenin birinci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla belirlenir. Genel hükümlere göre birinci dereceden kadro ihdas edilemeyen kadro unvanları için ise o kadro unvanından ihdası yapılmış en yüksek kadro derecesinin birinci kademesi esas alınır ve yapılacak ödemenin azami tutarı yukarıda belirtilen usule göre tespit olunur. Bu fıkra hükümlerine göre çalıştırılacak personel için İçişleri Bakanlığı unvanlar itibariyle sınırlama getirebilir.”** hükmü yer almaktadır.

Mezkur maddenin 5 inci fıkrasında ise; **“Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynî ya da nakdî menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde İçişleri Bakanlığına ve Maliye Bakanlığına gönderilir.”** hükmü düzenlenmektedir.

Diğer taraftan, 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin (A) bendinin birinci fıkrasında; **“Hususi damgalı pasaportlar; Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, eski bakanlar ile birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolarda bulunan veya bu kadrolar karşılık gösterilmek veya T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilip emekli kesenekleri bu derecelerden kesilmek suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılan Devlet memurları ve diğer kamu görevlilerine; diplomatik pasaport verilmesini gerektiren vazifelerden başka herhangi bir resmi vazife ile veya kendi hesaplarına yabancı ülkelere gittikleri zaman verilir.”** hükmüne yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, 5682 sayılı Kanunda ifade edilen Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel ibaresi; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (A) fıkrasında tanımlanan memur statüsünde istihdam edilen personelin, çalıştığı kurumun ilgili mevzuatında yasal bir dayanak olması kaydıyla görev yaptığı kadronun ücretine ilişkin bir düzenlemeyi anlatmaktadır. Dolayısıyla, bu şekilde istihdam edilen personel memur statüsünde olup, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine uygun olarak 9 uncu dereceden başlayıp her yıl bir kademe ve her üç yılda bir derece olarak 1 inci dereceye kadar

yükselmektedir. Ayrıca, bu personelin sözleşmesinin feshedilmesi durumunda; memur statüsü sona ermeyip, sözleşme ücreti yerine kadro maaşı ödenmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde bahsedilen sözleşmeli personelin ise hukuki statü bakımından 657 sayılı Kanunun 4/A maddesinde tanımlanan memur statüsündeki personel ile hiçbir ilgisi bulunmamaktadır. 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi sözleşmeli personel istihdamını sınırlamak, ücret tavanını belirlemek ve atanacak sözleşmeli personelin nitelikleri ile aynı unvanda istihdam edilen personelin niteliklerinde paralellik sağlamak amacıyla düzenlenmiştir. Ayrıca, söz konusu sözleşmeli personelin, aynı unvanlı kadronun 1 inci derecesine denk gelen ücreti alabilmek için herhangi bir hizmet süresi aranmadığı, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde 657 sayılı Kanunun 4/B maddesiyle ilişkilendirildiği ve dolayısıyla sosyal güvenlik mevzuatı yönünden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olduğu, sözleşmesinin feshedilmesi durumunda ise görevinin sona erdiği ilgili mevzuatın incelenmesinden anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, mahalli idarelerde istihdam edilen sözleşmeli personel ile 5682 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen kadro karşılığı sözleşmeli personel istihdamının farklı istihdam şekillerini ifade ettiği açıktır.

Yukarıdaki hükümler ve açıklamalar çerçevesinde, mahalli idarelerde 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde istihdam edilen sözleşmeli personelin 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesi çerçevesinde hususi damgalı pasaportlardan yararlanmasına dair herhangi bir mevzuat düzenlemesinin bulunmadığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, eski bakanlar ile 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derecelerdeki kadrolarda bulunan veya bu kadrolar karşılık gösterilmek ya da T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilip emekli kesenekleri bu derecelerden kesilmek suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılan Devlet memurları ve diğer kamu görevlilerinin söz konusu haktan yararlanabilecekleri hususunu, bilgilerinize arz ederim.

